BRÁZDA

ČASOPIS NEPOMUCENSKÝCH ALUMNŮ



1/2004-2005

Děkujeme
všem, kteří ve svých modlitbách a obětech pamatují na všechny obyvatele naší koleje.

Zvláštní poděkování patří
P. Liboru Botkovi, paní Lucii Casadei, panu Jiřímu Horákovi, P. Josefu Krejčímu a dalším, kteří finančně podporují vydávání časopisu
BRÁZDA.

Obsah

Slovo úvodem	*redakce*	**4**
Kronika	*Tomáš Koumal*	**4**
Jak se daří sestrám v Nepomucenu?	*sestra Remigie*	**8**
Ježíši, pamatuj na mě…	*Matúš Kocian*	**9**
Rozhovor s Mons. J. Škarvadou	*Benedikt Hudema*	**10**
Spiritualita sv. Jana Nepomuckého?	*Jarda Axler*	**14**
Všechno je moje	*Matúš Kocian*	**15**
Začarovaný ostrov	*Pavel Hödl*	**16**
Svátost krize	*Petr Smolek*	**20**
Deník venkovského jáhna	*Jindřich Čoupek*	**21**
Život ve fontáně	*Matúš Kocian*	**21**
Gratulace	*redakce*	**23**
Oznámení o úmrtí	*redakce*	**23**

Brázda: Časopis nepomucenských alumnů

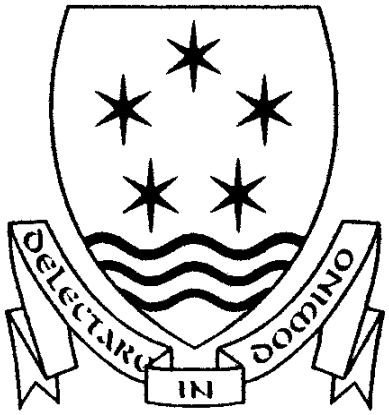
Redakce: Petr Smolek, Pavel Hödl, Tomáš Reschel

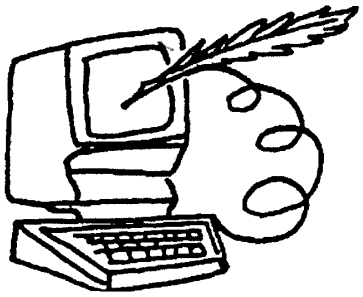
Upozornění: Za obsah příspěvků odpovídají jejich autoři!

Adresa:

Pontificio Collegio Nepomuceno
Via Concordia, 1
00183 Roma
Tel.: 0039-06-772 657 1
e-mail: brazda@nepomucenum.it

Datum vydání: 13. 12. 2004





Slovo úvodem

Drazí čtenáři Brázdy, dostává se Vám do rukou nové vydání našeho časopisu. Už při první prolistování zjistíte, že je poněkud pozměněné oproti minulým ročníkům. Důvod je velice jednoduchý. Během letních prázdnin prošlo Nepomucenum mnoha změnami, od technické výměny stupaček až po personální změny v řadách našich představených (o největších proměnách se dočtete v pravidelné rubrice Kronika). Bolestnou újmu utrpěla i Brázda samotná, když její redakci opustili loňští třeťáci, obzvláště dlouholetý tahoun Petr Šabaka a další pravidelní dopisovatelé, které jste byli zvyklí na našich stránkách potkávat. Chceme jim poděkovat za všechno, čím Brázdu obohatili a protáhli o kus dál, a přejeme jim hodně síly pro práci na polích jejich jáhenské a kněžské služby.

Devět bohoslovců loni skončilo, nastoupil jeden jediný. Pokud si dobře pročtete letošní statistiku, uvidíte, že z deseti českých nepomucenských bohoslovců jich je osm v posledním ročníku. Klasik říká: „Nestrachujme se, co bude za rok, když nevíme, co bude zítra." Nicméně opravdu netušíme, kdo doplní prořídlé bohoslovecké řady. Proto bychom se chtěli obrátit na Vás čtenáře. Brázdě nehrozí nedostatek financí, ale nedostatek autorů. Už dlouhou dobu nám štědře finančně pomáháte, pomozte nám nyní i svou modlitbou, aby českým představeným nescházela dobrá vůle umožnit bohoslovcům studium v Římě a bohoslovcům aby nechyběla odvaha opustit teplo za pecí a vydat se na zkušenou do světa.

Budeme rádi, když nám pošlete své postřehy, kritiky, názory na toto číslo Brázdy, abychom se více přiblížili k ideálu takového časopisu, který se Vám líbí a který pouze nezatěžuje Vaši poštovní schránku. Naše poštovní adresa zůstala beze změny, za to se změnil náš e-mail: **brazda@nepomucenum.it**. Máte-li chuť obohatit Brázdu svým článkem, jako to v tomto čísle udělal Čouda, rádi Vám poskytneme prostor, bude-li to možné.

redakce

Kronika

Milí přátelé Nepomucena, my bohoslovci se už sice vidíme doma na vánočních prázdninách, ale přesto naše tělesné schránky jsou stále ještě v Nepomucenu, a proto můžeme nahlédnout do svých diářů a vypsat vám několik nejdůležitějších událostí z našeho seminárního života za poslední tři měsíce, abyste i vy měli možnost nahlédnout do toho, co tady pod pokličkou vaříme.

I když opravdu krásnou atmosféru, která zde letos panuje, lze slovy jen těžko přiblížit.

29.9. – „Těch sedmdesát se vrátilo s radostí a říkali..." (Lk 10,17a).
Ne sedmdesát, možná ani ne s radostí, ale vrátili jsme se. Tentokrát se porušila tradice svatováclavských návratů a do Nepomucena jsme nastupovali až o den později.
V koleji na nás čekaly hned tři změny ve vedení:
- Na postu spirituála nastala výměna stráží, a tak otce Jindřicha Kotvrdu, který i nadále v Římě studuje, nahradil otec Jiří Sýkora, jezuita, známý především z českého vysílání Rádia Vatikán.
- Další změna se týká vedení sester. Novou představenou nepomucenských boromejek se stala sestra Remigie.
- A konečně třetí událost. Tou byla výměna již nevyhovujícího odpadového vedení. Je třeba vyzdvihnout práci otce vicerektora Františka, údržbářů Vítka, Pavla a dalších, kteří se tohoto nelehkého úkolu dobře zhostili a obětovali opravám celé prázdniny.
Při této příležitosti děkují čeští bohoslovci za nový nábytek na pokojích.

30.9. - Ordinazione sacerdotale
Hned druhý den po našem příjezdu do Nepomucena jsme se zúčastnili kněžského svěcení jednoho z našich spolubydlících, Ettora Capry, který toto svěcení přijal v naší seminární kapli z rukou svého ordináře Mons. Erby, biskupa ve Velletri a Segni.

1.-7.10. - Exercicie
Po prázdninách, kdy je každý bohoslovec pořád v jednom kole, je dobré mít prostor chvíli se zastavit, být v tichu, naslouchat Bohu, určit si priority, obnovit rozhodnutí jít za Kristem. Duchovní cvičení jsme si vykonali stejně jako loni v horách, daleko od civilizace, na poutním místě Mentorella, které je vzdáleno asi 60 km od Říma. Duchovního vedení se ujal P. Josef Koláček SJ, který nás živil meditacemi nad Žalmy. Velkým obohacením byla každodenní četba ze životopisu Ladislava, tedy P. Kubíčka, který poutavě vyprávěl o poznávání a plnění Boží vůle. „Náhoda, osud, či tajemná Boží režie? - Náhoda je jen pseudonym Boží Prozřetelnosti."

8.-9.10. - Po návratu z exercicií jsme měli ještě dva dny volno. Toho někteří využili pro pěkný výlet. Jedna skupina jela obdivovat baziliky do Ravenny, jiná se vydala za svatým Františkem do Assisi. Všichni jsme se potom sešli 9. října večer v Nepomucenu na tzv. posvícení, které pořádala Associazione Praga.

10.10. - I letos pokračujeme ve chvályhodné tradici mší svatých v českém jazyce pro krajany žijící v Římě. Té první předsedal otec rektor. V promluvě se

zaměřil zejména na evangelium 28. neděle v mezidobí, které mluví o vděčnosti nebo spíš nevděčnosti malomocných uzdravených Ježíšem.
„Zdraví, majetek, štěstí - to není naše právo vůči Bohu. Kde bychom je vzali? Je to svobodný akt Boží lásky a péče o nás."

11.10. – „To bude teprve začátek bolestí... nelekejte se, musí to být... ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen." (srov. Mk 13,8b.7.13b)
Tato slova Markova evangelia jsem vybral jen proto, abych sdělil tu prostou skutečnost, že začalo vyučování ve škole. Naštěstí nás potěšoval sám Duch svatý, kterého jsme vzývali při ranní mši hymnem Veni Sancte. Povzbudil nás i královéhradecký generální vikář Mons. Socha, který této votivní mši svaté předsedal.

17.10. - Mane nobiscum Domine
Měli jsme tu čest zúčastnit se mše svaté ve Vatikánu, při které Svatý otec zahájil Rok Eucharistie. Na závěr bohoslužby jsme se živě spojili s Guadalajarou v Mexiku, kde probíhal Mezinárodní eucharistický kongres.



21.10. - "Učedníci tvoji však jedí a pijí." (Lk 5,33b)
Letos je v Nepomucenu českých bohoslovců jen deset. To je málo, o to víc ale musíme držet při sobě. Proto jsme si udělali společný výlet, abychom upevnili naše již tak dost pevné communio. Cílem bylo město Frascati, známé svým vínem a porchettou. S sebou jsme si vzali jen náš bohoslovecký fond, abychom měli čím zaplatit, a otce spirituála Jiřího, abychom se vzájemně víc poznali. Ten pak na závěr celý výlet okomentoval slovy: „Je třeba pokračovat!"

22.10. - Již druhá příležitost během jednoho týdne zúčastnit se mše svaté se Svatým otcem, tentokrát zaměřená na zahájení akademického roku církevních univerzit.

28.-29.10. - V naší koleji máme vždycky radost z návštěvy některého z českých biskupů. V říjnu jsme přivítali otce biskupa Malého, který do Říma přijel na zasedání Papežské rady Justitia et Pax.

29.10. - Popřáli jsme sestře Remigii, která uviděla Abraháma.

30.10. – „Vydali se na cestu, chodili od vesnice k vesnici..." (Lk 9,6a)
Poslední říjnovou sobotu jsme se vydali na seminární výlet. Jen my bohoslovci a naši představení. Protože je nás opravdu málo, stačila dvě auta. Putovali jsme po stopách sv. Tomáše Akvinského. Dopoledne jsme navštívili místa spojená s jeho dětstvím – Roccasecca a Aquino. Kolem poledne jsme slavili

mši svatou na proslulém Montecassinu. Potom jsme přejeli na pobřeží Tyrhénského moře a po zmrzlinové zastávce v přístavu Gaeta jsme den končili v klášteře Fossanuova, kde Andělský učitel zemřel.

4.11. - Svátek sv. Karla Boromejského
Na svátek patrona našich sester, sv. Karla, od jehož smrti letos uplynulo 420 let, se vždycky těšíme. A to z dvojího důvodu: jednak sestry přijdou na oběd k nám do jídelny a jednak je celý oběd tak slavnostní, že by se za něj nemusela stydět ani velikonoční neděle. Ale aby to nevypadalo, že myslíme jen na jídlo. Nic nám neudělá takovou radost jako úsměv na tvářích našich sester.

14.11. - Ordinatio diaconi
Jeden z našich spolubydlících, Fabrizio Marchetti, přijal v konkatedrále v Segni jáhenské svěcení.

27.11. – „Il Dio degli Ebrei"
Na toto téma k nám přišel při podzimní rekolekci promluvit otec Vojtěch Kodet, O.Carm.

4.12. - Mikulášská besídka
I letos jsme pokračovali v pěkné tradici připravit si něco humorného pro pobavení pozvaných hostů i nás samotných. Nejprve jsme měli strach, kolik toho dokážeme v tak malém počtu připravit. Brzy se ukázaly tyto obavy jako neoprávněné a nakonec jsme museli i některá čísla úplně vypustit. I tak trvala divadelní část programu asi dvě a čtvrt hodiny. Postupně diváci mohli shlédnout balet Labutí jezero, účastnit se návštěvy ad limina českých biskupů, zaposlouchat se do vážné hudby, nechat se překvapit novými objevy v oblasti archeologie a biblické exegeze, zjistit, jaký vztah k Bohu měl Jára Cimrman nebo mohli tipovat, kdo bude vyhlášen nejlépe připraveným bohoslovcem třetího ročníku do pastoraci. Po nečekaném příchodu svatého Mikuláše celý večer pokračoval v refektáři, kde bylo připraveno bohaté pohoštění.

5.12. - Prosincové české mši pro krajany předsedal Mons. Laštovica, který promluvil o beatifikačním procesu boromejky Matky Vojtěchy Hasmandové.

6.-9.12. - V Nepomucenu se objevil otec biskup Škarvada. To znamenalo velké oživení, zejména jsme se těšili na jeho promluvy. Zde jedna myšlenka: „Člověk je jako taková fiatka. Ta se nejlíp cítí ve značkovém servisu značky Fiat. No, a my se budeme taky nejlíp cítit doma, to je v nebi."

8.12. - Immacolata Concezione
V tento slavnostní den se sešlo hned několik akcí dohromady. Naštěstí jsme měli ve škole volno, takže jsme mohli všechno stihnout.
- dopoledne mše svatá s Janem Pavlem II. ve Vatikánu

- odpoledne připomínka 150. výročí vyhlášení dogmatu Neposkvrněného početí - Piazza Spagna
- večer slavnost v Nepomucenu pořádaná českou ambasádou u Svatého stolce na oslavu 85. narozenin kard. Špidlíka (17.12.)

17.12. – plánovaný odjezd na Vánoce

Současný stav nepomucenských alumnů z naší země vypadá následovně:

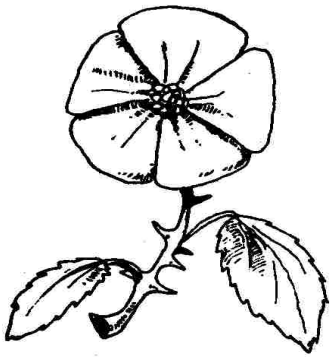
(Arci)diecéze	*Jméno*	*Ročník / Studijní obor*
Praha	**Jan Kotas**	*3. roč. lic. / liturgika*
	Matúš Kocian	*3. roč. teologie*
	Benedikt Hudema	*3. roč. teologie*
Hradec Králové	**Jan Šlégr**	*3. roč. lic. / liturgika*
	David Bouma	*2. roč. lic. / fundament. teologie*
	Jaroslav Axler	*3. roč. teologie*
	Tomáš Reschel	*1. roč. teologie*
Olomouc	**Bedřich Horák**	*1. roč. dok. / biblická teologie*
	Pavel Hödl	*3. roč. teologie*
Ostrava-Opava	**Roman Czudek**	*1. roč. lic. / christologie*
	Pavel Schwarz	*3. roč. teologie*
	Petr Smolek	*3. roč. teologie*
Brno	**Petr Šikula**	*1. roč. dok. / fundament. teologie*
	Jindřich Kotvrda	*2. roč. psychologie*
	Hynek Šmerda	*3. roč. teologie*
	Tomáš Vyorálek	*3. roč. teologie*
	Tomáš Koumal	*2. roč. teologie*

(Pro větší přehlednost jsou jména kněží označena tučným písmem.)

Tomáš Koumal

Jak se daří sestrám v Nepomucenu?

Ve stínu grandiózní koleje, v „domečku", žijí pokojně sestry boromejky. Letošní školní rok zastihl sestry ve změněné sestavě. Koncem srpna sestra Angela Polívková ukončila svoji službu představené komunity a vrátila se do vlasti. Starostí o komunitu byla pověřena sestra Remigie Češíková. Zaručeně ji najdete na vrátnici. Také sestra Fiat Baraníková předala vedení kuchyně sestře Vojtěše Fialové. Spolu se sestrou Ulrikou Poláčkovou a paní Ingrid Fojtíkovou zdatně zvládají každodenní starost o nasycení všech obyvatel našeho domu. S horami prádla si umí dobře poradit sestra Bohdana. Do úkolu její pomocnice



se dobře vpravila Jiřina Plhalová, která v minulém školním roce pracovala v kuchyni. Ale bylo zapotřebí nahradit chybějící sestru Angelu. Počet studentů rozmnožila sestra Samuela. Začala studovat na Claretianu teologii zasvěceného života. Spolu se sestrou Carlou Gouevou, která zdárně pokračuje ve studiu obojího práva na Lateránské univerzitě, tvoří studující sestry třetinu naší šestičlenné komunity. Nabyté začátečnické znalosti italského jazyka se sestry snaží používat v kontaktu s několika Italy, žijícími v naší koleji a též některé dny při liturgii. Ostatně posuďte sami, jak jim to jde a jak se jim daří.

sestra Remigie

Ježíši, pamatuj na mě...

O Slavnosti Ježíše Krista Krále jsme měli opět před očima scénu ukřižovaného Ježíše s dvěma lotry tak, jak ji popisuje Lukášovo evangelium. Zatímco kolem všichni Ježíše tupí a posmívají se mu, jeden ze zločinců, spolu s ním ukřižovaných, se chová zcela neočekávaně. V situaci bolesti a beznaděje se obrací o pomoc k někomu, kdo se nachází v situaci stejně ztracené. Co jej k tomu vedlo? Jak přišel na to, že Ježíš je pro něj jedinou nadějí a jedinou záchranou? Jak došlo k tomu, že se stal "dobrým" lotrem na kříži, či dělníkem poslední hodiny, jak bývá nazýván?

Z tohoto zločince je cítit víra, přesvědčení o tom, že touto tragickou scénou všechno nekončí, že tím, kdo bude mít poslední slovo, je Kristus. Avšak co přesně zločince v poslední chvíli spasilo? To, že se obrátil k Bohu? To, že uznal svou vinu a hřích? To, že přijal trest? To, že činil pokání? Ano, to všechno snad ano, ale k tomu ještě něco mnohem více. To, co vposledku zločince spasilo, je vztah. Zločinec totiž na kříži stihl navázat důvěrný vztah s Ježíšem. "Ježíši," oslovuje jej. Nevzhlíží k němu jako k božstvu, neplazí se před ním, nevyjednává, nevypočítává. V té prosté větě, kterou říká, je skryto celé tajemství: "Pamatuj na mě." Je to stejné, jako by řekl: "Nes mě ve svém srdci." Tak, jako když jsme někde daleko, na cestách, v odloučení, přemýšlíme o tom, kdo na nás asi pamatuje, komu poslat pohled, dopis, pozdrav. V mysli nám vyvstanou ti, které nosíme ve svém srdci. My ve svém a oni nás v tom jejich. Tam, kde jsme my, jsou oni s námi v našem nitru. To, co je do našeho srdce poutá, je naše láska k nim. Ona, a jedině ona, je tím spásonosným principem. Copak si dokážete představit, že byste byli v ráji, zatímco vaše milovaná osoba ne?

Vztah je tím, co přenáší přes propast z pekla do nebe. Jen si vzpomeňte na podobenství o boháčovi a Lazarovi. To, co činilo onu propast mezi nebem a peklem tak nepřekonatelnou, byla absence vzájemného vztahu lásky. Boháč

i v pekle považuje Lazara jen za sluhu, za někoho podřadného, kdo nestojí ani za oslovení. Proto mluví jen s prostředníkem – Abrahámem, a proto také zůstává v pekle.

Onen zločinec na kříži se v poslední chvíli stačil napojit na Kristovu lásku, zapsat se do jeho srdce, navázat vztah blízkosti a přátelství, který boří všechny přehrady a přemosťuje všechny propasti. Přesto, že zločinec se nemá čím chlubit a sotva se může vykázat něčím dobrým, co by udělal pro jednoho z oněch maličkých, je nakonec zařazen mezi ty, kteří budou po Ježíšově pravici. Na osobní oslovení Ježíš osobně odpovídá: "Budeš se mnou v ráji" a nikoli pouze: "Budeš v ráji."

Jednoho známého jsem vždy slýchal jak z legrace říká: "Snad to nakonec strhnu aspoň na očistec." Jistě, je v tom kus pokory a zcela realistického pohledu na sebe jako na hříšníka, který ví, že bez Božího milosrdenství se mu nedostává Boží slávy. Nicméně lotr na kříži je důkazem, že to lze strhnout rovnou na ráj. A Bůh zajisté chce, abychom to všichni strhli na ráj. Jenže každý z nás na tom svém kříži musí říci sám za sebe: "Ježíši, pamatuj na mě, až budeš ve svém království."

Matúš Kocian

Rozhovor s Mons. Jaroslavem Škarvadou,

titulárnám biskupem Litomyšlským a emeritním biskupem pražským

Představovat Mons. Jaroslava Škarvadu čtenářům našeho časopisu by bylo nošením dříví do lesa. Vždycky nás však mile překvapí jeho stálý optimismus, smysl pro humor a především upřímná víra. Zkrátka a dobře muž Boží, jehož život je spojený s naší kolejí i s historií české církve. Dovolili jsem si položit mu několik otázek.

Čím pro Vás bylo a je Nepomucenum?

To je otázka ne tak snadná, protože jsem žil v Nepomucenu v různých etapách. Na začátku to bylo hned po válce, potom co z Nepomucena odjela válečná generace Mons. Pilíka, Reinsberga a Ati Mandla. Tenkrát tehdejší vicerektor Mons. Bezdíček přijel do vlasti. Ponavštěvoval všechny diecéze a hledal nové alumny. Bylo nás tenkrát asi 35, kteří jsme jeho pozvání přijali. Byla to skupina velmi zajímavá, protože všichni už jsme prožili nějaké měsíce v diecézních seminářích, které se od sebe přece jenom trochu lišily. Já tam pobyl do roku 1951. Pak jsem se tam ovšem vrátil jako sekretář kardinála Berana v r.1965. A po smrti pana kardinála jsem se přestěhoval na Laterán, ale do Nepomucena jsem aspoň chodíval na večeři.

Co pro Vás bylo největším přínosem pro Váš život ze studií?

Tenkrát byl papežem Pius XII. a na teologických učilištích vládl tomismus. Říkali nám, že naše oficiální učebnice je Summa sv. Tomáše. To bylo pěkné, ale kde vzít peníze na její zakoupení? Nakonec se nám to podařilo

a začali jsme studovat. Tenkrát se vyučovalo v latině a to pro nás nebyl žádný problém. Italové pletli do latiny svou mateřštinu, kdežto my jsme z českých gymnázií byli připraveni lépe než oni. Problém byla ovšem italština. Ale i to jsme časem zvládli.

Co Vám přinesl pobyt v Římě, tedy kromě Summy sv.Tomáše?

Tenkrát se psal rok 1945, v Římě byly větší potíže se zásobováním než v Praze. My jsme často měli hlad a v zimě se prakticky vůbec netopilo. Ani pošta dobře nefungovala, své dopisy domů jsme posílali přes české šoféry nákladních aut, která spojovala Řím s Prahou. Bylo samozřejmě nemožné zajet si třeba na svátky do Prahy. A samy regule Nepomucena to nedovolovaly, pokud někomu nezemřel někdo z rodiny. Už jsem řekl, že jsme pocházeli ze všech diecézí naší vlasti. To znamená i z diecézí slovenských. A tu jsme poznali veliké rozdíly. Projevilo se to zvláště v době, kdy byl souzen a potom i popraven Jozef Tiso. Pro nás byl zrádcem našeho státu, pro Slováky národním mučedníkem. V den jeho popravy nás pater spirituál Feřt zapřísahal, abychom konali duchovní obnovu v naprostém silentiu. Že prý každé slovo, které by přišlo z jedné strany, by mohlo ranit naše spolubratry z druhé strany. Tak jsme to šťastně prožili bez nějakých incidentů.

Co Vás nejvíce v Nepomucenu překvapovalo?

Jiný řád a jiné zvyky. Rektorem naší koleje byl Mons. Roveda, Miláňan, dobrý stařeček, kterého jsme měli všichni rádi. Muselo se s ním ovšem mluvit italsky. Spirituálem byl jezuita pater Feřt; i jemu jsme za mnoho vděční. A u kormidla stál Mons. Bezdíček, o kterém jsem se již zmínil. V roce 1945 bylo těžké se z Prahy do Říma dostat. Zmiňuji se o tom také ve své knížce *Svedl jsi mě, Pane*: jak jsme zůstali trčet ve Veroně, protože tamní most byl ve válce zbořen. V naší skupině většina byli začátečníci, ale byli tam i bohoslovci, kteří první část studií udělali doma. Ti starší než já se po skončení studií vrátili domů a tam byli zatčeni jako vatikánští špióni a odsouzeni na takových 10-15 let vězení. Z pražské diecéze to byli P. Bohumil Kolář a Slávek Koza z Berouna, který vážně onemocněl v Jáchymově.

V autobuse s námi také jel známý pražský kunsthistorik V.V. Štech, který uvítal možnost shlédnout zase jednou Řím nyní po válce. To byl náš první průvodce po Římě a jeho vysvětlení jsme si velmi vážili.

Kdybyste měl nějak srovnat Řím s Prahou, čím pro Vás byla tato města tehdy a čím jsou pro Vás dnes?

To je opravdu těžké říci, protože není snadné najít nějakého společného jmenovatele. Tenkrát to byla pro nás novinka. Je přece jenom rozdíl mezi Střední Evropou a Jižní Evropou, to jste asi museli zažít také vy. Díky panu profesoru Štechovi nás Řím opravdu okouzlil a brzy jsme tam zažívali také slavnosti církevní. Například hned první neděli po našem příjezdu se konalo v kostele sv. Ignáce biskupské svěcení nově jmenovaného arcibiskupa palermského, který do té doby pracoval na kongregaci pro semináře. A brzy potom přišlo jmenování nových kardinálů a jejich uvedení do baziliky sv. Petra.

Mezi nimi byly velké osobnosti, které měly za sebou také boj s nacismem, jako například známý kardinál von Gallen.

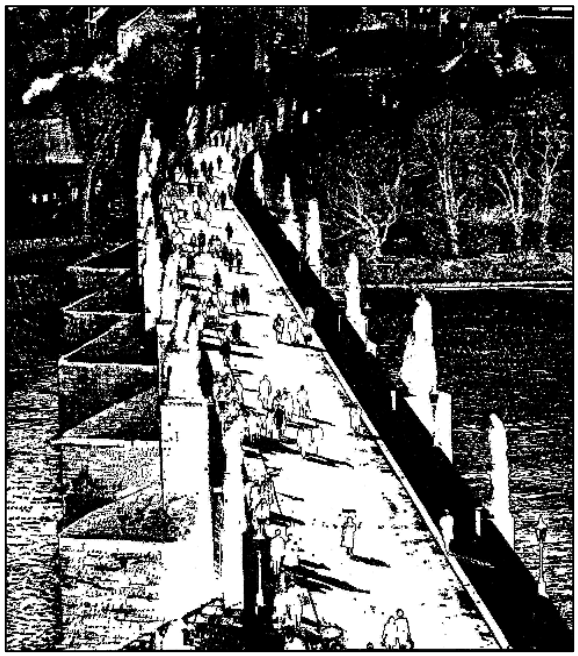
Vy jste vyrůstal během války a těsně po ní. Jaké osobnosti z řad tehdejších kněží byly pro Vás důležité?

Víte, ona právě ta léta mého dospívání byla velmi nesnadná. I o tom jsem se zmínil v té knížce. Já jsem studoval na reálném gymnáziu v Praze na Vinohradech a tam jsem se setkal s knězem, který má snad největší zásluhy na tom, že jsem se pak rozhodl jít do semináře. Naším profesorem náboženství tam byl doktor Jan Kaucký, muž opravdu, řekl bych, svatý. Měli jsme ho všichni velmi rádi i ti, kteří nechodili na náboženství. Byl spoluzakladatelem Charity a žil v klášteře Milosrdných bratří při jejich nemocnici Na Františku. V té době jsme také zažili mobilizaci v r. 1938 a potom zábor Sudet a později okupaci Prahy. Pamatuji se, jak nám na tabuli pověsil náš profesor nástěnnou mapu Československa a vyzýval nás, abychom si ji zapsali do paměti, protože tak už ji asi nikdy nezažijeme. Ve vyučování se kladl velký důraz na němčinu, vlastivěda – to znamená dějiny a zeměpis naší nové vlasti – se učila v němčině. Rovněž i matematika, což jsem nikdy nepochopil. Já jsem dělal maturitu v r. 1943 a to jsem ji právě z těchto předmětů musel skládat v němčině. Žili jsme v ustavičném strachu. Mého tatínka zavřelo gestapo, na gymnáziu kdosi napsal na stěnu na záchodě, že Hitler je vůl – a i když to byla pravda, nám hrozilo zavření naší školy. Drželi nás tam celý den a pod okny jsme viděli rodiče celé ustarané, jak to dopadne.

Když jste byl v nepomucenském semináři, setkal jste se ve světové církvi s nějakými důležitými osobnostmi třeba ve smyslu nových teologických proudů?

Víte, ty teologické proudy se tenkrát teprve rozjížděly. Já jsem v Praze neměl příležitost žít nějakým příliš intenzívním životem, chodil jsem jen do Mariánské družiny u kostela sv.Ignáce. Tam jsem poslouchal známého kazatele P. Sgarbíka a setkal jsem se tam i se superiorem Vlkem, který se pak stal mým duchovním rádcem. Poznal jsem také aspoň zvenčí řeholní řády, které tenkrát v Praze existovaly, i když i ty byly pronásledovány – staroslavné opatství Emauzské bylo třeba zavřeno. Já pocházím z farnosti Božského Srdce na Vinohradech. A tam jsem poznal kaplany Jíšu a Zámečníka. Toho Zámečníka jsem měl zvlášť rád. Ale on potom zemřel v koncentračním táboře Dachau, když ho jedna německá katolička, která nosívala na svetru hakenkreuz, udala, že ji přehlédl při rozdávání sv. přijímání. Ve vedlejší farnosti sv. Ludmily působil tehdy kaplan Planner, pozdější rektor Nepomucena. Jelikož naši kaplani Jíša, později Kohlíček a i ten už jmenovaný Planner všichni studovali v Římě, všichni mě povzbuzovali, abych po válce také v Římě studoval a nakonec jsou za to odpovědní.

Když byste se zpětně podíval na 20. století a na českou církev: Které osobnosti podle Vašeho názoru byly důležité, i když snad už trošku zapadly, nebo se na ně už pozapomnělo?



Už jsem jmenoval jezuity P.Sgarbíka a Vlka. Velmi známí byli tenkrát dominikáni Braito, Škrabal, Dacík, kteří vydávali také katolické časopisy, například *Na hlubinu*. Velmi známý byl v té době také novinář židovského původu Fuchs. Ovšem tenkrát se nedalo nic organizovat. Sám zmíněný Fuchs zemřel v Dachau, kde ho polili vodou a nechali zmrznout.

A co lidé, kteří pak žili v exilu a kteří se nemohli vrátit, protože by skončili ve vězení?

Byl to třeba takový doktor Heidler, strýc dnešního ministra Cyrila Svobody (bratr jeho matky). Byl to takový Halík oné doby, který působil v kostele Nejsv. Salvátora pro univerzitní studenty. Po komunistickém převratu musel utéci a stal se potom zakladatelem náboženského vysílání ve Svobodné Evropě. V Anglii dostudovali a byli vysvěceni na kněze čeští jezuité, nejznámější je P.Lang, který vedl duchovní správu londýnských Čechů a založil Cyrilometodějskou ligu, od níž se později odloupla jako studijní ústav Křesťanská akademie. V Itálii v té době dostudovali někteří naši čeští salesiáni, nejznámější je asi P.Vojtěch Hrubý, který dnes vede poutní dům v Římě.

Kdo je Vaším nejoblíbenějším světcem nebo světicí, Vaším přímluvcem?

Samozřejmě svatá Anežka. Všichni víme proč. Já jsem se na stará kolena stal delegátem pražských křižovníků, řádu, který svatá Anežka založila. No a samozřejmě se odmalička utíkám k našim zemským patronům, z nichž mnozí jsou pohřbeni v naší katedrále.

Čím pro Vás byly dny a roky strávené s kardinálem Beranem, co Vás nejvíc ovlivnilo, na co rád vzpomínáte?

Já jsem se vždycky považoval za pražského kněze, takže to byla pro mě radost, když si mě kardinál Beran vzal za svého sekretáře. Víte, je to neuvěřitelné. Pro mě to byl takový dobrý stařičký pán. A on měl tenkrát méně let než já dneska. On, chudinka, se v Římě octl jako pan Brouček na svém výletě do Prahy v XV. století. On znal Řím svých studií před první světovou válkou. Jako arcibiskup jel do Říma dvakrát, nakonec se tam objevil jako vyděděnec. Muselo to být pro něho nesnadné, octnout se po šestnáctileté internaci v Římě, kde se právě konal Všeobecný sněm. Jiní biskupové měli možnost sledovat to vření v církvi, on ve své internaci o koncilu vlastně nemohl vědět nic. Tak jsem ho někdy provázel na schůze koncilních teologů, tam jsem například poznal i takového Karla Rahnera a jiné. My jsme měli

radost, že v něm máme jakousi hlavu, o kterou se lze opřít. Třeba ten poutní dům Velehrad, který dnes v Římě je, vznikl jen díky jemu, i když to vykonal potom P. Hrubý, já a další. Celé to české náboženské středisko, které se potom staralo třeba i o zasílání náboženské literatury do Československa, vzniklo jeho zásluhou.

Děkuji Vám za rozhovor a prosím Vás, abyste na Nepomucenum pamatoval i nadále ve svých modlitbách.

rozhovor připravil Benedikt Hudema

Spiritualita sv. Jana Nepomuckého?



Na první pohled banální až nesmyslná otázka. I poslední babička v zadní lavici by jistě pohotově odpověděla: Svatý Jan přece žil „spiritualitu diecézního kněžství". Jak ale jeho spiritualitu vnímat „hic et nunc", může být jeho spiritualita žitá i v naší koleji? K této úvaze mne ani tak nevedl fakt Janova „pro tektorování" našeho domu či má touha po mučednictví, ale prostá skutečnost „podivuhodné výměny" v našem refektáři, kde se objevila velká socha (srov. Dan 2, 31). Svatý Václav, který stával v rohu refektáře se svými typickými atributy obranným štítem a kopím, a doprovázel nás celý minulý rok, byl nahrazen svatým Janem, s palmou mučednictví a prstem na ústech. Spontánně se mi vynořila slova Jiřího Macháčka: „Je to jasný znamení!"

Proto jsem sáhl po knize prof. Polce s nadějí, že přece nějaké to „tady a ted" objevím. Zvláště jsem se zaměřil na kapitolu o Janových právnických studiích v Padově, v naději, že přece jen najdu nějaký podnět, paralelu. Marně! Jen jsem se dozvěděl, že Jan byl rektorem zaalpských studentů. Tím mohl být pouze student, který strávil v padovském učení aspoň tři roky. Jeho povinností bylo udržování zápisů studentů-cizinců v pořádku, rozděloval disputace a lektury, předepsal-li pokutu, musel jí sám vybrat. Měl však i svá práva: sám určoval rozvrh hodin, stanovil prázdniny, dostával skromný příspěvek na osobní reprezentaci. Po zakončení studií mu bez problémů pražský rektor Smil z Vícova uznal jeho titul.

I při zkoumání jeho „uředních" služeb církevních jsem moc nepochodil. Vše pro Jana začalo složením předepsané zkoušky a přísahou na evangelium, tedy věcmi nám již bohudíky neznámými (srov. Mt 5, 34nn). Obdivuhodná,

nicméně nám rovněž vzdálená, je jeho arcijáhenská horlivost v trestání přestupků kněží, kteří chodili ozbrojeni, hráli různé (hazardní) hry, padělali listiny, měli příliš mladé hospodyně, nenosili kněžský šat a tonsuru či propadali tehdejším módním výstřelkům. A tak mi nezbylo, než se zaměřit na heroický závěr jeho života, který byl jistě připravován vším předchozím. Jan se stal obětí královych patologických vášní, hlavně kvůli jeho touze kontrolovat (na radu svých milců) vše možné. Připusťme, že zde mohlo sehrát roli i zpovědní tajemství. Jan podle zpráv, které máme k dispozici, dokázal králi trefně oponovat, ale i mlčet. Dobře si tak osvojil rady sapienciální literatury Starého Zákona: „*Je čas mlčet i čas mluvit*" (Kaz 3,7) nebo „*kdo je bez rozumu, pohrdá svým druhem, kdežto muž rozumný mlčí*" (Přísl 11,12). Prof. Polc jej popisuje jako člověka smířlivého, který dokázal věci nehrotit, hlavně zachovat klid. Dokázal říct pravdu, ale i mlčet, proto bych jeho spiritualitě dal přívlastky radikální a tichá.

Svatý Jan, který na nás dohlíží v refektáři, jako by nás odkazoval na obě tyto charakteristiky. Jeho palma říká: Pravda něco stojí, ale pravda tě osvobodí. Zároveň jeho ukazováček na ústech, doprovázený jemným klidným úsměvem, v poledne či večer dodává klid a povzbuzuje: Vydrž!

Spiritualita svatého Jana je klidná alternativa oproti jiným vyhraněných formám a postojům (svatováclavská spiritualita, spiritualita křeče nebo „non ci tocca più"), která nás, žijící ve stadiu „già e non ancora", může podržet a proto ji lze jen doporučit. Slovy klasika: Svatý Jan říká i tobě: „*Nebudeš-li mít co říci, poslouchej mě, mlč a já ti zprostředkuji moudrost*" (Job 33,33).

Jarda Axler

Všechno je moje



Možná jste někdy už byli sami někde hluboko v lesích nebo na horách, daleko od lidské civilizace. Pokud ne, tak to zkuste. Posadíte se na nějaký pařez a rozhlédnete se kolem. Jen tak, beze spěchu, bez stresu, bez víru vzpomínek na to, co jste dělali a co všechno musíte udělat. Pokud se takhle chvíli vydržíte dívat, pak se vám najednou to místo kolem vás rozjasní. Začnete vnímat tvary, barvy, vůně, zvuky, ticho, atmosféru kolem vás. Uvidíte mravence pod vašima nohama, jak se pachtí s nějakou potravou a snaží se ji donést do hnízda. Uvidíte čmeláky, kteří pilně přeletují z květu na květ a do každého s velkým elánem zanořují své sosáky. Uvidíte mouchy, jak se jen tak vyhřívají na slunci sedíce na kůře nejbližšího stromu. Zkrátka uvidíte bzučící a zpívající svět naplněný, ba

přetékající životem. Všechno je to tady jen tak, plní si své poslání a dohromady tvoří jeden obrovský orchestr, který s nepochopitelnou harmonií hraje koncert života.

Koncert však není koncertem v plném slova smyslu, pokud nemá posluchače. Toto místo si klidně žije svým rytmem a všem těm milionům tvorů okolo je úplně jedno, zda tam jste nebo ne. Vše tam fungovalo před vámi a bude fungovat i po vašem odchodu. Když však na to místo přijdete, něco se na něm přímo kvalitativně změnilo. Stáváte se posluchačem, jediným posluchačem toho koncertu, někým , kdo v tom všem spatřuje krásu, řád, smysl. Objevíte v sobě nejvlastnější funkci člověka: být knězem. Být tím, kdo všechno, celou skutečnost přijímá z rukou Božích a zase mu ji s chválou a díkůvzdáním vrací. Být tím, kdo tomuto všemu ve jménu Božím žehná, kdo svou přítomností vše posvěcuje, zpřítomňuje Boha všemilujícího a všeobjímajícího.

Teď si to místo představte bez vás, bez přítomnosti jakéhokoli člověka. Má ten koncert posluchače? No ovšem, posluchače daleko dokonalejšího, než jste vy: Stvořitele. Toho, kdo to všechno učinil a jemuž to všechno patří. Toho, kdo jediný zná podstatu a pravý smysl toho všeho. On však nechce být posluchačem osamoceným, chce se o ten zážitek dělit se mnou, s člověkem. To díky němu mohu říci: "Všechno je moje." Já však jsem Kristův a Kristus Boží. Vposledku je tedy všechno Boží.

A možná vám dojde, že toto místo zná dva stavy: jeden bez vás a jeden s vámi. A tyto dva stavy přesně vystihují ono věčné napětí teologie, které panuje mezi teocentrismem a antropocentrismem. Bez vás a s vámi...

Matúš Kocian

Začarovaný ostrov

Vážení čtenáři Brázdy, nestrachujte se, alumni Papežské koleje svatého Jana z Nepomuku stále rádi cestují! a to nejen v roce akademickém, ale i o velkých prázdninách.



Letos mé kroky směřovaly mezi ostrovany – do Irska. Podmanivá pevnina uprostřed vod, jež se mně a třem kamarádům stala na sedmnáct dní začarovanou.

Do Dublinu jsme přiletěli 8. července s irskou národní společností *Aer Lingus*. Z poskytovaných služeb jsem nebyl příliš nadšen. Letušky se po vznesení letadla spokojeně usadily do křesílek a daly se do čtení módních časopisů. Cestujících si nevšímaly, snad jenom těch majetnějších, kteří si kupovali něco k pití.

Na informacích přímo na letišti jsme se k mému potěšení domluvili i německy. Dnes ale pochybuji, zda

dotyčný muž byl čistokrevný Ir. Ir se přece učit cizím jazykům nemusí, a to ani tehdy sedí-li na mezinárodních úřadech.

S údivem jsme zjistili, že drobné se v autobusu nevracejí. Vyčerpáni nošením těžkých krosen jsme konečně našli o druhé hodině ranní dublinský kemp daleko za městem. I to je součástí chytré politiky Irské republiky. Spořádáný a žádoucí turista s plnou kapsou valut si přece objednává hotelový pokoj, popřípadě jde do studentské ubytovny!

Den na to jsme se vydali na průzkum metropole. Podotýkám, že nestojíme v Praze, kde na vás mluví každý kámen. Praha je váženou dámou - pamětnicí, kdežto Dublin ještě pubertálním městečkem. Zatímco se v Praze linou tóny Rusalky, dublinským *Tempel Barem* se rozléhá hluk opilých hromotluků…

Nebuďme tolik přísní. Našel jsem velmi hodnotnou *Národní galerii* s úchvatným Carravaggiovým obrazem *Zatčení Krista*. Najdete tu i mnoho hezkých novogotických kostelů a protestantskou univerzitu *Trinity College* s věhlasnými keltskými rukopisy (např. *Book of Kells*).

Ano, *Att Cliath*[1] je pěkný, moderní, plný života, ale necítíte se tam ve své kůži, pokud celý den máte nosit všechny své věci na zádech. Úschovny zavazadel zpravidla nikde v Irsku nefungují nebo jsou nekřesťansky drahé. K čemu by také byly? Kýžený snob přece bydlí v „apartmá"! Ostražitost a podezřívavost místních kněží dává předem vale každé prosbě o složení zavazadel na faře.

Za městem jsme si vydechli. Osvěžili jsme se výhledy na *Powerscourt´s Mountains* a místní národní park s vodopády. Pokračovali jsme k jezerům v *Glendaloughu*, klenotu mnišské tradice (viz ilustrační obrázek keltského kříže).

Odtud jsme se přemístili na západní pobřeží do města *Galway*. Ráno jsme se přeplavili na Aranské ostrovy. Kamarád Martin konečně přiznal: *„Konečně si připadám jako na ostrově."* Prudký déšť a vítr, místy popadané domky, lidé navlečení do proslulých aranských svetrů, projíždějící koňské drožky, původní jazyk, nezapomenutelné strmé útesy, na nichž se psaly dávné dějiny (útes *Dún Aengus*). Nenechte se ale mást, jsou ještě drsnější irské ostrůvky v Atlantiku.

V městě *Sligo* jsme si prohlédli ruiny *Dominikánského opatství*[2]. Nocování na jedné pastvině bylo nebezpečné, ale ranní výhled na stolovou horu *Ben Bulben* to vynahradil. Na nedalekém *Megalitickém pohřebišti* nám byl podán zasvěcený výklad.

Odtud jsme přejeli do *Severního Irska*, první zastávkou bylo město *Derry*[3]. Stejný ostrov, ale naprosto jiný stát a ovzduší. Po sedmé hodině se lidé spěšně stáhují domů, lokály se zavřou a jen těžce oděná policie hlídkuje před

---

[1] Irský výraz pro Dublin. Všechny nápisy jsou dvojjazyčné, ačkoli původní řeč se užívá jen v několika enklávách.

[2] Ano, opatství, jde o ustálený název, ač Bratři kazatelé nikdy nezakládali opatství, ale konventy.

[3] Či Londonderry, což upřednostňují royalisté.

kostely. A na vás najednou padá háv Krvavé neděle… Z letargie nás vytáhla až jedna zastrčená hospůdka. Že jsme v pravém irském „pubu", jsme pochopili hned. Hostinský nás důsledně upozornil, že anglický čaj dělat nebude. Dobrá, spokojili jsme se s *Tullamore whiskey*. Majitele jsme si však brzy získali. Laďa, nadšenec pro kopanický folklór, se přidal k irské muzice. Šlo mu to výborně. Ale nenechali nás zahálet. A tak poprvé v historii tohoto podniku se třásly zdi českými lidovkami a národní hymnou.

Sever nás uchvátil hlavně svými čedičovými útvary pod názvem *Obrův chodník (Giant´s Causeway)*. Zůstali bychom tam i déle, kdyby před námi nebyl Belfast.

Hlavní město *Ulsteru*[4] se pyšní *Královskou univerzitou* a dalšími působivými probritskými stavbami hlavně ve viktoriánském a georgiánském stylu. Zde působil i Lord Kelvin. Doporučuji *Ulster Museum*. Největším zážitkem však bylo setkání s Gustavem. Spokojený padesátiletý Róm vandrující nesvázaně po světě křížem krážem s tou dívkou, do níž se zrovna zamiluje. Ač kosmopolita, přesvědčený občan Švédského království a zarputilý stoupenec jeho sociální politiky. Rozmanité dávky a zručné překupnictví s rádoby perskými koberci mu obstaraly skvělé živobytí. A víte, co bylo na něm nejhezčí? Nebyl lakomý. Hubené studentíky hned pozval na oběd ke své prvotřídní maringotce, s pivem nešetřil a hrabalovsky se dal do chvástání. Jeho švagr je prý v Čechách cikánským králem. *„Kurňa, je królom, ale nemá ani na byt!"* zvolal s šibalským úsměvem svou čistou českoslovenštinou.

Když se libry minuly, sjeli jsme opět na jih. Nad Dublinem leží město *Drogheda*. Odtud jsme podnikali výlety za poznáním: *Monasterboice, Mellifont Abbey* a archeologická naleziště *Newgrange* a *Knowth*. Místa jedinečně zasazená v krajině, kvůli nimž stojí za to vydat se do Irska.



V Monasterboice jsem si připravil malinkou katechezi ke svým spolupoutníkům před *Velkým křížem (High Cross)*. Nyní chápu, proč staří keltští mniši na těchto křížích vysvětlovali tajemství víry. Jde to jedna báseň! Škoda že se znalci neshodují v přesném výkladu dílčích epizod znázorněných na tomto kamenném skvostu.

Newgrange postavený ještě dávno před pyramidami v Gíze je zase skvělým svědkem světového kulturního, uměleckého i náboženského dědictví. Šlo o stavby spojené s kultem, který nebyl ani za mák zaostalý.

Poslední noc jsme strávili ve známém kempu za Dublinem. Prozíravě jsme se zbavili zbytečných zásob, zítra již po čtrnácti dnech

[4] Výraz pro Severní Irsko, nepřijímaný republikány.

sparťanské stravy okusíme plodů domova. Náhle udeřili skřítkové. Mrňaví nepřátelé ráno zbrzdili dublinskou dopravu, takže jsme na letiště dorazili 35 min před odletem. Zaměstnanci byli nesmlouvaví. Tehdy vyvrcholilo naše dobrodružství a začala naše anabáze.

Na letišti jsme strávili dvě noci, podruhé jsme již spali klidně, cesta, jak ven z prokletého ostrova, se objevila. České velvyslanectví tak dlouho prosilo Aer Lingus, dokud se mocipáni neustrnuli a nenavrhli náhradní řešení. Ženy za přepážkou na O´Connolly Airport musely konečně kapitulovat a vystavit nám za určitý poplatek novou letenku, ne však do Prahy, ale do Londýna. Aby však ukázaly svou převahu, poznamenaly: *„To není kvůli ambasádě, ale kvůli našemu milosrdenství.*" Vážení čtenáři, neznám jiného milosrdenství, než to Boží. Pozor na to, když o milosrdenství mluví ti samí lidé, kteří si ještě před chvílí s byrokratickým potěšením přizvukovali: *„That´s business.*"

Já jsem pochopil, co je to byznys, ale jim nedošlo, co je milosrdenství. Dokonalost obchodních vztahů je dokonalostí ďábelskou, je-li v ní ubíjen člověk.

Následovaly dva nádherné dni v Londýně a návrat autobusem do naší rodné země.

Naše trmácení prožívala také rodičovská srdce. Poslední ranou pro ně bylo jedno nedorozumění. Z Londýna vysílala tatáž společnost dva autobusy. Jeden mířil do Prahy, druhý jel do Brna spolu s námi. Pražská linka havarovala v Belgii. Když se naši drazí doslechli z rozhlasu, že nehoda autobusu do Brna si vyžádala jedno úmrtí a hospitalizaci mnoha cestujících, téměř propadli panice. Záhy se vše vyjasnilo.

Kdo by z chlapců a děvčat neznal slavné dílo Julese Verna *Tajuplný ostrov*?! Tato kniha utvářela naše dětství, dospívání i charakter! Charakter bohužel příliš čestný a srdíčka naivní, hodící se v mnoha životních situacích, ale zásadně nevhodné na tajuplný ostrov. Tím spíše, je-li začarovaný…

Žijí na něm prapodivní človíčkové, kteří si odpradávna potrpí na hrncích plných zlata. Roztroušená stáda na zadumaných rovinách, mlhami ověnčené horstvo, které pyšně vyzývá řecký Olymp ke střetu. Krajina zavlažovaná hojnými dešti si Středoevropana musí hned získat. A v tuto chvíli propadá kletbě. Nepřejícní skřítkové začnou spřádat své léčky.

Odysseus musel být svázán dvojmo, aby nestočil kormidlo své lodi směrem k libě pějícím Sirénám. Nerozvážný bohoslovec se však kvůli nim mohl přetrhnout. Tolik krásy se mi nabízí: zbytky starých civilizací, dech svatých hlasatelů evangelia, nesoucí se napříč staletími, a všude panující lidská a křesťanská pohostinnost! Ne-li ráj, určitě kompas k němu. Do tohoto ráje má právo vkročit jen bohatý Japonec či svalnatý bojovník řecko-římského zápasu. Kolik snílků, kteří *„věřili ve vítězství pravdy nad lží a nenávistí*", již zde bylo uvězněno! Nad námi však bděli ozbrojení strážní andělé a ti se bili hlava nehlava.

Pavel Hödl

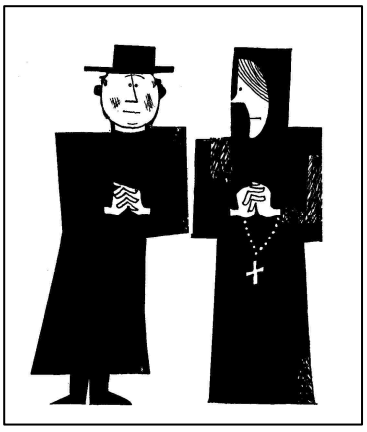
Svátost krize

I když někteří v dnešní době považují termín „syntéza" téměř za sprosté slovo, které uráží samotný základ postmoderní společnosti a jejího nejhlubšího přesvědčení o jedné pravdě (já mám jednu pravdu, ty máš jednu pravdu), přesto bych se chtěl pokusit na následujících řádcích vytvořit syntézu dvou nejsilnějších pojmů, které student posledního ročníku slyší v aule dnes a denně. Jsou to pojmy: svátost a krize.

Svátostmi je třetí ročník doslova zavalen. Ve všech předmětech probíráme svátosti: v dogmatice nauku o svátostech jako takovou, v církevním právu svátost manželství, v morálce znova svátost manželství, smíření, pomazání nemocných, ve Starém zákoně vývoj liturgického slavení svátostí, v církevních dějinách přetřásáme svátosti s Lutherem a Tridentem, v eklesiologii se údajně snažíme nahlížet Církev jako svátost... Ale tytam jsou doby, ve kterých by si dírudosvětaudělatchtějící teolog mohl pod pojmem svátost představovat pouze svátostí sedm (ve shodě s Tridentem) nebo devět – dodávají posměváčci – (ve shodě s druhým Vatikánem). Moderní teologií vane vítr návratu k Otcům, a proto, zjednodušeně řečeno, svátost není *co* Bůh dělá, ale *jak* Bůh pro člověka dělá.

No, a kromě toho, že všechno je svátost, tak je taky všechno v krizi.

Nevím, jestli jste si toho dostatečně všimli, ale naši páni profesoři jsou pozorní převelice, takže vidí, že svátost manželství je v krizi, svátost smíření je v krizi, prožívání eucharistie je v krizi, naše lítost je v krizi, eklesiologie je v krizi, kněžská identita je v krizi, mladí jsou v krizi, manželé jsou v krizi, stav naší společnosti je v krizi, stav naší učebny na Lateránu je v krizi, profesoři jsou v krizi, představení jsou v krizi, studenti jsou v krizi, školníci jsou v krizi, lateránští knihovníci a knihovna jsou v krizi..... a dokonce i uklízečky, o kterých by hlava nezasvěcená řekla, že svými ladnými pomalými pohyby po chodbách naší Alma Mater zůstávají na stejné hladině pohodovosti jako už padesát let, dokonce a právě i ty uklízečky jsou taky v krizi! Cítíte, jaké to má všechno hluboké krizové důsledky pro náročnou, a správně podotýkáte krizovou, práci teologa v krizi v dnešním světě v krizi? Jak z toho ven?



Vůbec nijak. Řešením není útěk ven, ale skok po hlavě dovnitř, a to totiž přímo a současně do té nejhlubší svátosti a do té nejhlubší krize. Jak to myslím? Vidím v našem vzkříšeném Pánu obojí: svátost proto, že se stal tělem, aby nám ukázal tvář Otce (současný teolog řekne: „Ježíš Kristus je svátost."), a vidím jej jako krizi, protože on je skutečně kvádrem nárožním a „každý, kdo na ten kámen padne, ten se potluče, a na koho padne, toho rozdrtí" (srv. Lk 20,17-18).

A tak nemusíme zkormouceně papouškovat, že svátost/i je/jsou v krizi, ale můžeme směle tvrdit, a to je má syntéza, že „svátost je krize", možná lépe „krize je svátost", nebo ještě lépe: „Krize je svátost".

Petr Smolek

Deník venkovského jáhna 16.8.2004

Dnes mi poprvé svěřili červenou Škodu 120 s plynovým pohonem a s velkým razítkem FATYM na kufru, která se postupem času stane „mým" vozem. Vyjeli jsme z Bítova, kde trávíme dopoledne s dětmi na faře, a naším cílem byl prám Znojmo zakotvený blízko Vranova n. Dyjí, kde se měla konat bohoslužba, jako se tam konávají každé pondělí v době prázdnin.

Nabídli mi řízení nečekaně a já jsem spontánně řekl, že jo. Ani jsem si v té chvíli neuvědomil, že nemám v kapse peněženku s občankou a řidičákem. Vyjeli jsme.

Cesta rychle ubíhala. Šťastně jsme projeli nebezpečný úsek okolo hradu Cornštejna, kde je mnoho zatáček a silnice úzká jen na jedno auto. Jeden z mých předchůdců ve FATYMu se právě tady s autem „udělal". No a už jsme se řítili po přímé silnici na Lančov. Pan farář poznamenal: „No, myslím, že bychom nemuseli jet víc než devadesát, když za námi jedou policajti." A ve mně hrklo. Došlo mi totiž, že jsem nechal doklady na Bítově a začal jsem spekulovat, jak moje první jízda Škodou 120 dopadne. Policajti nás předjeli a to nejmíň chtěné se ukázalo skutkem: začal blikat majáček s nápisem „STOP". Zastavili jsme a policisté přišli pomalu k našemu vozu s otázkou: „Má ten člověk řidičský průkaz?" Nelíbilo se jim totiž, že jsem málo uhnul doprava, když nás předjížděli. Už jsem chtěl začít celou situaci vysvětlovat, když mě zachránil pan farář, který samozřejmě policajty znal: „To je náš nový jáhen a my ho učíme jezdit. Řidičák má, ale chybí mu praxe." Jeden z policajtů zabručel něco o opatrnosti, oba nasedli do svého auta a pro jistotu rychle odjeli. O existenci mých dokladů se přesvědčovat naštěstí nechtěli.

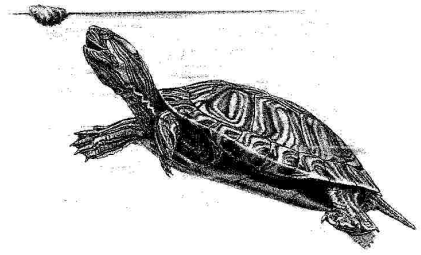
A tak je mi řízení auta školou pokory, protože otázka, jestli mám řidičák, zazněla z různých úst na moji adresu ještě víckrát.

Jindřich Čoupek

Život ve fontáně

V tomto a následujícím dílu naší rubriky o životu ve fontáně, bych rád blíže představil její obyvatele.

Jak víte, našimi nejatraktivnějšími chovanci jsou dvě želvy. Patří k druhu želva nádherná, odborně *Pseudemys scripta elegans*, k poddruhu, který se vyznačuje nápadnou červenou skvrnou na každé straně za okem. Želva



nádherná pochází z jihovýchodní části USA a severovýchodního Mexika. Žije tam zejména v oblasti řeky Mississipi v klidných zarostlých vodních plochách, které se při slunečním svitu rychle prohřejí. V přírodě nemá mnoho nepřátel, kromě člověka a aligátorů. Tento druh želvy se živí jak rostlinnou, tak živočišnou potravou. Poměr rostlinné potravy stoupá s věkem želvy. Želva nádherná je spíše nevrlý samotář. Proto se jich nedoporučuje chovat více pohromadě, aby se navzájem nestresovaly a nezranily. Ty naše dvě jsou na sebe už docela zvyklé, ale je lépe při krmení jim dávat každé zvlášť, aby mezi nimi nedocházelo k šarvátkám o žvanec.

Obyvatelé Nepomucena si nemohou nevšimnout, že teplo je pro tyto želvy zcela nepostradatelné k jejich normální aktivitě. Pro optimální život vyžadují, aby teplota vody byla alespoň 22°C a teplota na slunci 36°C po dobu alespoň 3-4 hodin denně. Pokud teplota vody klesne na delší dobu pod uvedenou hodnotu, želva začne postupně omezovat svou aktivitu a připravuje se k zimnímu spánku. To je stav, v němž se životní funkce, jako tep a dýchání, drasticky zpomalí a želva vůbec nepřijímá potravu. Ze zimního spánku se probouzí, až když teplota vody natrvalo stoupne nad 10°C. Často můžete pozorovat, jak se naše želvy sluní na obrubě fontánky zaujímajíce při tom nejroztodivnější polohy. Někdy mají nohy široko do vzduchu roztažené, jakoby se chtěly učit létat, a v tváři mají strnule blažený výraz.

Želvy jsou vůbec velmi zajímaví tvorové. Známá je jejich dlouhověkost a schopnost hladovat. Uvádí se, že některé druhy velkých želv vydrží bez potravy i několik let. Většina druhů želv chovaných v zajetí se dožívá okolo 60 let. Želva sloní z Galapág dosahuje věku kolem 200 let a jeden exemplář želvy obrovské ze Seychelských ostrovů žil v zajetí 152 let. Námořníci kdysi tyto želvy nakládali na své lodě a vozili je s sebou jako živé konzervy. Když bylo potřeba, tak nějakou snědli. Není divu, že mnohé druhy velkých želv byly téměř vyhubeny.

Typickým znakem želv je jejich krunýř. Je to orgán pasivní ochrany proti nepřátelům, tvořený hřbetním a břišním štítem, které jsou po stranách buď srostlé nebo spojené vazivem. Ve vzniklé skořápce zůstávají pouze otvory pro hlavu, nohy a ocas, které želva může více či méně do krunýře zatahovat. Štíty krunýře jsou tvořeny kostěnnými deskami zpevněnými rohovinou. Krunýř však není tak účinným ochranným nástrojem, jak by se zdálo, a vůbec slovo krunýř je zavádějící. Kostěnné desky totiž tvoří součást kostry a jsou napojeny na obratle a žebra. Kost je živým orgánem, a proto je velmi citlivá na poranění, asi tak, jako když se uhodíte do holeně. Takže to, co želvu chrání, je hlavně neživá rohovina, která však na místech styku jednotlivých kostěnných štítků chybí. Proto je třeba dát pozor na kartáčování či jiné mechanické dráždění, protože v těchto místech může dojít snadno k zranění. Želva je tedy zvířetem

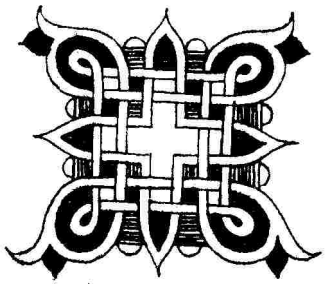
dosti zranitelným a sami jsme se o tom přesvědčili, když jedna z našich želv vypadla ven z fontánky a do krve si poranila hlavu v oblasti dolní čelisti.

Jako většina ostatních plazů, také želvy kladou vejce. I v našem rybníčku jsme se jim několikrát pokoušeli vytvořit podmínky k rozmnožení, ale nepovedlo se to. Bude to nejspíše tím, že to jsou dvě samice.

Matúš Kocian

Gratulace

k výročí 65-ti letům života
P. Martin Svitaň – 9. 11. 2004
k výročí 80-ti letům života
Mons. Jaroslav Škarvada – 14. 9. 2004
k výročí 85-ti letům života
Prof. Tomáš kardinál Špidlík – 17. 12. 2004



**S nadějí ve vzkříšení oznamujeme,
že v sobotu 11. prosince 2004 zemřel
Mons. Prof. PhDr. ThDr. Karel Vrána,
rektor papežské koleje Nepomucenum v letech 1978-1993.
Ať jej náš vzkříšený Pán přivede do své slávy a oplatí mu
všechnu horlivost a starostlivost, se kterou podporoval
nepomucenské bohoslovce a kněze až do posledních dní
svého pozemského života.**

R. I. P.

**ALUMNI PAPEŽSKÉ KOLEJE
SV. JANA NEPOMUCKÉHO
VÁM PŘEJÍ BOHEM NAPLNĚNÉ PROŽITÍ
VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ**



**AŤ VÁS BŮH NAPLNÍ ÚŽASEM NAD ZÁZRAKEM
VTĚLENÍ,
AŤ PROMĚNÍ VÁŠ ZRAK I SLUCH,
ABYSTE MOHLI ZAKOUŠET RADOST ZE SPÁSY
A ZE SRDCE VYBÍZET VŠECHNY LIDI DOBRÉ VŮLE:**

VENITE, ADOREMUS DOMINUM!